

Přesnost a rychlost výpočtu

Jan Faigl

Katedra počítačů

Fakulta elektrotechnická

České vysoké učení technické v Praze

Přednáška 12

B0B36PRP – Procedurální programování

Přehled témat

- Část 1 – Přesnost výpočtu

Přesnost výpočtů a numerická stability

- Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Comparing C to Machine Code

Paralelní výpočet

- Část 3 – Implementace domácích úkolů

Domácí úkol HW10B

Část I

Část 1 – Přesnost výpočtu

Obsah

Přesnost výpočtů a numerická stability

Přesnost výpočtu - Příklad součtu dvou čísel

```
1  #include <stdio.h>

3  int main(void)
4  {
5      double a = 1e+10;
6      double b = 1e-10;

8      printf("a  : %24.12lf\n", a);
9      printf("b  : %24.12lf\n", b);
10     printf("a+b: %24.12lf\n", a + b);

12     return 0;
13 }

15 clang sum.c && ./a.out
16 a  : 100000000000.000000000000
17 b  :                0.000000000100
18 a+b: 100000000000.000000000000
```


Přesnost výpočtu - Příklad dělení dvou čísel

```
1  #include <stdio.h>
3  int main(void)
4  {
5      const int number = 100;
6      double dV = 0.0;
7      float fV = 0.0f;
9      for (int i = 0; i < number; ++i) {
10         dV += 1.0 / 10.0;
11         fV += 1.0 / 10.0;
12     }
14     printf("double value: %lf ", dV);
15     printf(" float value: %lf ", fV);
17     return 0;
18 }
20 clang division.c && ./a.out
21 double value: 10.000000 float value: 10.000002
```

lec12/division.c

Přesnost výpočtu - strojová přesnost

- Strojová přesnost ϵ_m - nejmenší desetinné číslo, které přičtením k 1.0 dává výsledek různý od 1, pro $|v| < \epsilon_m$, platí

$$v + 1.0 == 1.0.$$

Symbol == odpovídá porovnání dvou hodnot (test na ekvivalenci).

- Zaokrouhlovací chyba - nejméně ϵ_m .
- Přesnost výpočtu - aditivní chyba roste s počtem operací v řádu $\sqrt{N} \cdot \epsilon_m$.
 - Často se však kumuluje preferabilně v jedno směru v řádu $N \cdot \epsilon_m$.

Zdroje a typy chyby

- Chyby matematického modelu - matematická aproximace fyzikální situace.
 - Chyby vstupních dat.
 - Chyby numerické metody.
 - Chyby zaokrouhlovací.
-
- Absolutní chyba aproximace
 $E(x) = \hat{x} - x$, \hat{x} přesná hodnota, x aproximace.
 - Relativní chyba $RE(x) = \frac{\hat{x} - x}{x}$.

Podmíněnost numerických úloh

- Podmíněnost úlohy $C_p = \frac{\text{relativní chyba výstupních údajů}}{\text{relativní chyba vstupních údajů}}$.
- Dobře podmíněná úloha $C_p \approx 1$.
- Výpočet je dobře podmíněný, je-li málo citlivý na poruchy ve vstupních datech.
- Numericky stabilní výpočet - vliv zaokrouhlovacích chyb na výsledek je malý.
- Výpočet je stabilní, je-li dobře podmíněný a numericky stabilní.

Možnosti zvýšení přesnosti

- Reprezentace racionálních čísel - podíl dvou celočíselných hodnot, např. *Homogenní souřadnice*.
- „Libovolná přesnost“ - speciální knihovny, např. `gmp` až do výše volné paměti.
<https://gmplib.org/manual/index>
 - Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 \sim 2008,57; 92,76.

Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 1/2

- V HW04B je uveden příklad $(995663 \cdot 995669)^8$ jako prvočíselný rozklad čísla
932865073719992059629773513614789388266580305083920591925740371392254317064584855785088915745761.
<https://cw.fel.cvut.cz/wiki/courses/b0b36prp/hw/hw04>
- Použijme knihovnu gmp pro mocninu a součin dvou čísel, `#include<gmp.h>`.
<https://gmplib.org/>
 - Typ celých čísel `mpz_t`, pomocné funkce `mpz_init_set_str()`, `mpz_init()`, `gmp_printf()` a `mpz_clears()` a operace `mpz_pow_ui()` a `mpz_mul()`.
Mocnina `unsigned integer` a násobení - multiplication.
- Knihovna nemusí být součástí operačního systému, proto může být nutné specifikovat cestu k hlavičkovému souboru a vlastní knihovně (`-lgmp`).
 - Můžeme zadat cestu ručně při kompilaci (nebo do `Makefile`).
 - Alternativně můžeme použít nástroj `pkg-config` (nebo `pkgconf`).
<https://www.freedesktop.org/wiki/Software/pkg-config/> <http://pkgconf.org/>
- Argumenty pro překlad (`CFLAGS`).


```
$ pkgconf --cflags gmp
-I/usr/local/include
```
- Argumenty pro linkování (`LDFLAGS`).


```
$ pkgconf --libs gmp
-L/usr/local/lib -lgmp
```


Součin dvou velkých čísel knihovnou gmp - 2/2

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
4  #include <gmp.h>
6  const char* resultSrc =
7  "932865073719992059629773513614789388266580305083"
8  "920591925740371392254317064584855785088915745761";
10 int main(int argc, char *argv[])
11 {
12     int ret = EXIT_SUCCESS;
13     mpz_t n1, n2, result;
14     mpz_init_set_str(n1, "995663", 10);
15     mpz_init_set_str(n2, "995669", 10);
16     mpz_init(result);
18     gmp_printf("n1: %Zd\n", n1);
19     gmp_printf("n2: %Zd\n", n2);
21     gmp_printf("%Zd~%d x %Zd~%d\n\n", n1, 8, n2, 8);
23     mpz_pow_ui(n1, n1, 8);
24     mpz_pow_ui(n2, n2, 8);
26     gmp_printf("%Zd x %Zd\n\n", n1, n2);
27
28     mpz_mul(result, n1, n2);
29     gmp_printf("%Zd\n\n", result);
30
31     printf("Result from HW04\n%s\n", resultSrc);
32
33     mpz_clears(n1, n2, result, NULL);
34     return ret;
35 }

```

```

$ ./demo-gmp-mpz
n1: 995663
n2: 995669
995663^8 x 995669^8

```

```

965826124294607867982699926255695296863400309121 x
965872686868261151537037082260231566481047775841
93286507371999205962977351361478938826658030508392059
1925740371392254317064584855785088915745761

```

```

Result from HW04
93286507371999205962977351361478938826658030508392059
1925740371392254317064584855785088915745761

```

lec12/gmp/demo-gmp-mpz.c

Racionální čísla knihovny gmp - 1/3

- „Libovolné přesnosti“ reprezentace, např. souřadnic v rovině jako výsledek operací výpočetní geometrie, můžeme realizovat podílem dvou („libovolně velkých“) celých čísel.
 - Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 \sim 2008,57; 92,76.
- Knihovna gmp k tomuto účelu poskytuje typ `mpq_t`, kromě typu necelého čísla `mpf_t`, který využijeme pro převod `mpq_t` na celé číslo typu `double`.

```
49 double mpq2d(const mpq_t *op)
50 {
51     double ret;
52     mpf_t v;
53     mpf_init(v);
54     mpf_set_q(v, *op);
55     ret = mpf_get_d(v);
56     mpf_clear(v);
57     return ret;
58 }
```


Racionální čísla knihovny gmp - 2/3

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
4  #include <gmp.h>
6  double mpq2d(const mpq_t *op);
8  int main(int argc, char *argv[])
9  {
10     int ret = EXIT_SUCCESS;
12     unsigned long x1 = 75111641767681;
13     unsigned long y1 = 3468686699521;
14     unsigned long den1 = 37395671041;
15     const unsigned int digits = 21;
17     double xd = 1. * x1;
18     double yd = 1. * y1;
19     double dend = 1. * den1;
21     printf("unsigned long: %lu %lu %lu\n", x1, y1, den1);
22     printf("double:          %.01f %.01f %.01f\n", xd, yd, dend);
24     printf("double x,y (.2): %.21f %.21f\n", xd/dend, yd/dend);
25     printf("double x,y (.46): %.461f %.461f\n\n", xd/dend, yd/dend);
27     mpq_t x, y;
28     mpq_inits(x, y, NULL);
29     mpq_set_ui(x, x1, den1);
30     mpq_set_ui(y, y1, den1);
32     mpq_canonicalize(x);
33     mpq_canonicalize(y);
35     mpf_t xmpf, ympf;
36     mpf_inits(xmpf, ympf, NULL);
37     mpf_set_q(xmpf, x);
38     mpf_set_q(ympf, y);
40     gmp_printf("mpq x,y (canonical form): %Qd %Qd\n", x, y);
41     gmp_printf("mpf x,y (to %d decimal digits): %. *Ff %. *Ff
42     \n", digits, digits, xmpf, digits, ympf);
43     gmp_printf("mpq x,y (double .46): %.461f %.461f\n",
44     mpq2d(&x), mpq2d(&y));
45     mpq_clears(x, y, NULL);
46     mpf_clears(xmpf, ympf, NULL);
47     return ret;

```

lec12/gmp/demo-gmp-mpq.c

Racionální čísla knihovny gmp - 3/3

- Souřadnice x,y - 7511164176768 346868669952 3739567104 \sim 2008,57; 92,76.

```
$ make
```

```
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpq.c -o demo-gmp-mpq.o
clang demo-gmp-mpq.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpq
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpz.c -o demo-gmp-mpz.o
clang demo-gmp-mpz.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpz
```

```
$ ./demo-gmp-mpq
```

```
unsigned long: 7511164176768 346868669952 3739567104
double:      7511164176768 346868669952 3739567104
double x,y (.2): 2008.57 92.76
double x,y (.46): 2008.5651541681761500512948259711265563964843750000
                92.7563700036227487544238101691007614135742187500
```

```
mpq x,y (canonical form): 399190273/198744 1536231/16562
mpf x,y (to 21 decimal digits): 2008.565154168176146200000 92.756370003622750875500
mpq x,y (double .46): 2008.5651541681759226776193827390670776367187500000
                92.756370003622748754423810169100761413574218750
```

[lec12/gmp/demo-gmp-mpq.c](#)

Makefile s pkg-config a gmp

```

1  CFLAGS+=$(shell pkg-config --cflags gmp)
2  LDFLAGS+=$(shell pkg-config --libs gmp)
3
4  CFLAGS+=-g
5
6  DEMO_MPQ=demo-gmp-mpq
7  DEMO_MPZ=demo-gmp-mpz
8
9  TARGETS+=$(DEMO_MPQ) $(DEMO_MPZ)
10
11 bin: $(TARGETS)
12
13 info:
14     @echo $(CFLAGS)
15     @echo $(LDFLAGS)
16
17 $(DEMO_MPQ): $(DEMO_MPQ).o
18     $(CC) $< $(LDFLAGS) -o $@
19
20 $(DEMO_MPZ): $(DEMO_MPZ).o
21     $(CC) $< $(LDFLAGS) -o $@
22
23 %.o :%.c
24     $(CC) -c $(CPPFLAGS) $(CFLAGS) $< -o $@
25
26 clean:
27     $(RM) $(DEMO_MPQ) $(DEMO_MPZ) *.o

```

lec12/gmp/Makefile

```

$ make info
-I/usr/local/include -g
-L/usr/local/lib -lgmp

```

```

$ gmake
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpq.c -o demo-gmp-mpq.o
clang demo-gmp-mpq.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpq
clang -c -I/usr/local/include -g demo-gmp-mpz.c -o demo-gmp-mpz.o
clang demo-gmp-mpz.o -L/usr/local/lib -lgmp -o demo-gmp-mpz

```


Reprezentace necelých čísel – IEEE 754

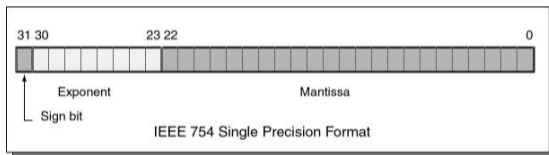
- Reálné číslo x se zobrazuje ve tvaru

$$x = (-1)^s \text{mantisa} \cdot 2^{\text{exponent} - \text{bias}}$$

Základ 2.

IEEE 754, ISO/IEC/IEEE 60559:2011

- Mantisa je **normalizována** na první jedničku vlevo (v soustavě o dvojkovém základu).
- float** – 32 bitů (4 bajty): s – 1 bit znaménko (+ nebo –), **exponent** – 8 bitů, tj. 256 možností.
mantisa – 23 bitů $\approx 16,7$ milionu možností.

- double** – 64 bitů (8 bajtů).
 - s – 1 bit znaménko (+ nebo –).
 - exponent** – 11 bitů, tj. 2048 možností.
 - mantisa** – 52 bitů $\approx 4,5$ biliardy možností (4 503 599 627 370 495).
- bias** umožňuje reprezentovat exponent vždy jako kladné číslo.

Lze zvolit, např. $\text{bias} = 2^{eb-1} - 1$, kde eb je počet bitů exponentu.

Příklady reprezentace hodnot typu float

Reprezentace čísla 85,125 (float)

- 85 odpovídá $1010101_{(2)}$.
- 0,125 odpovídá 001
 - $0,125/2^{-1} = 0,25 \quad | \quad 0$
 - $0,125/2^{-2} = 0,50 \quad | \quad 0$
 - $0,125/2^{-3} = 1,00 \quad | \quad 1$
- 85,125 odpovídá $1010101,001_{(2)} = 1,010101001_{(2)} \times 2^6$,
- Bias pro float je 127.
- Exponet je $127 + 6 = 133$
- 133 odpovídá $10000101_{(2)}$.
- Normalizovaná mantisa je $010101001_{(2)}$, kterou doplníme nulami na 23 bitů (zprava, je to desetinné číslo).
- 0 - 1000 0101 - 0101 0100 1000 0000 0000 000.**
- 01000010 10101010 01000000 00000000.**
- V šestnáctkové soustavě **0x42 0xaa 0x40 0x00**, tedy **0x42aa4000**.

Reprezentace čísla 0,1 (float)

- 0,1 má periodický rozvoj
 - $0,1 * 2 = 0,2 \quad | \quad 0$
 - $0,2 * 2 = 0,4 \quad | \quad 0$
 - $0,4 * 2 = 0,8 \quad | \quad 0$
 - $0,8 * 2 = 1,6 \quad | \quad 1$
 - $0,6 * 2 = 1,2 \quad | \quad 1$
 - $0,2 * 2 = 0,4 \quad | \quad 0$
- Opakuje se 0011, 23-bitů tak reprezentuje menší hodnotu.
- $0,1_{(10)} \sim 0,0001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 100_{(2)} = 1,1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 1001\ 100_{(2)} \times 2^{-4}$.
- Exponet je $127 - 4 = 123$ odpovídá $0111\ 1011_{(2)}$.
- Normalizovaná mantisa $1,100\ 1100\ 1100\ 1100\ 1100\ 1100$.
- 0 - 0111 1011 - 100 1100 1100 1100 1100 1100.**
- 00111101 11001100 11001100 11001100.**
- V šestnáctkové soustavě to je **0x3d 0xcc 0xcc 0xcc**, tedy **0x3dcccccc**.
- Prakticky je 0,1 převedeno na o něco větší číslo 0x3dcccccd, protože absolutní chyba je menší.**

Sčítání mnoha malých necelých čísel - 1/2

- Na příkladu součtu dvou velmi odlišných čísel (např. $1 \times 10^{10} + 1 \times 10^{-10}$) dochází z důvodu omezené reprezentace mantisy k zaokrouhlovací chybě.
- V případě naivní implementace součtu velkého počtu (např. 2^{30}) velmi malých hodnot (např. 1×10^{-20}) může dojít vlivem zaokrouhlování k významné chybě.

lec12/addition.c

```
// small value to be sum
float v = 1e-20f; //float literal

// 1073741824 is 230 values (1e9)
const size_t power = 30;
size_t n = 1l<<power ;

// multiplication factor for print
const double k = 1e11;

float *values = init_values(n, v);
```

```
double sum1 = v*n * k;
```

Přímé násobení - výsledek
1.073 741 789 925 364 287 228 1.

```
float sum_naive(size_t n, float *v)
{
    float r = 0;
    for (size_t i = 0; i < n; ++i) {
        r += v[i];
    }
    return r;
}
```

```
double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
```

Naivní součet - výsledek
0.022 737 367 544 323 205 947 9.

```
float sum_alter(size_t n, float *v, size_t power)
{
    float r = 0;
    const size_t order = power - 1;
    size_t k = 2;
    for (size_t l = 1; l < order; ++l, k *= 2) {
        for (size_t i = 0; i < n; i += k) {
            v[i] = v[i] + v[i+k/2];
        }
    }
    k /= 2;
    for (size_t i = 0; i < n; i += k) {
        r += v[i];
    }
    return r;
}
```

```
float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;
```

Sčítání po dvojicích - výsledek
1.073 741 793 632 507 324 218 8.

Sčítání mnoha malých necelých čísel - 2/2

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  float* init_values(size_t n, float v);
5  float sum_naive(size_t n, float *v);
6  float sum_alter(size_t n, float *v, size_t power);
7
8  int main(void)
9  {
10     float v = 1e-20f; // small value to be sum
11     const size_t power = 30; // try 3 vs. 30
12     size_t n = 1l<<power; // 1073741824 is 230 values
13     const double k = 1e11;
14
15     float *values = init_values(n, v);
16
17     double sum1 = v * n * k;
18     double sum2 = sum_naive(n, values) * k;
19     float sum3 = sum_alter(n, values, power) * k;
20
21     printf("Sum of %lu numbers of the value %.22lf\n", n, v);
22     printf("Sum1 (multiplication): %.22lf\n", sum1);
23     printf("Sum2 (naive)           : %.22lf\n", sum2);
24     printf("Sum3 (alter)           : %.22lf\n", sum3);
25     free(values);
26     return EXIT_SUCCESS;
27 }

```

```

29 float* init_values(size_t n, float v)
30 {
31     float *r = malloc(n * sizeof(v));
32     if (!r) {
33         fprintf(stderr, "ERROR: MEM_ALLOC\n");
34         exit(-1);
35     }
36     for (size_t i = 0; i < n; ++i) {
37         r[i] = v;
38     }
39     return r;
40 }

```

```

$ clang addition.c -o addition && ./addition
Sum of 1073741824 numbers of the value
0.00000000000000000000100

```

```

Sum1 (multiplication): 1.0737417899253642872281
Sum2 (naive)           : 0.0227373675443232059479
Sum3 (alter)           : 1.0737417936325073242188

```

```

$ calc "1e-20 * 2^30 * 1e11"
1.073741824

```

lec12/addition.c

- Implementujte s využitím knihovny gmp.

Část II

Část 2 – Rychlost výpočtu (programu)

Obsah

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Comparing C to Machine Code

Paralelní výpočet

Maticové násobení - Naivně

```
1 void simple_multiply(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     for (int i = 0; i < n; ++i) {
4         for (int j = 0; j < n; ++j) {
5             double prod = 0;
6             for (int k = 0; k < n; ++k) {
7                 prod += a[i * n + k] * b[k * n + j];
8             }
9             c[i * n + j] = prod;
10        }
11    }
12 }
```

- Pro přehlednost předpokládáme kompatibilní rozměry matic a správně alokované.

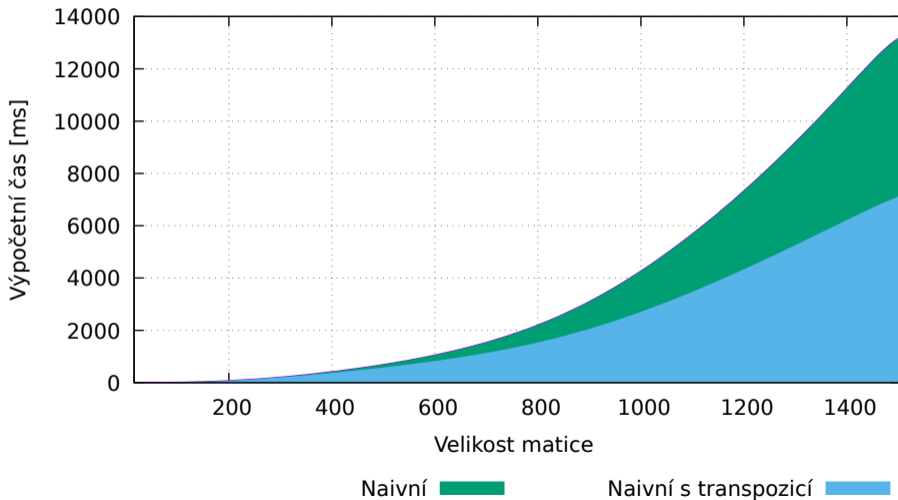
Maticové násobení - Naivně s transpozicí

```
1 void simple_multiply_trans(const int n, const double *a, const double *b, double *c)
2 {
3     double * bT = create_matrix(n); // allocate memory for transposed matrix
4     for (int i = 0; i < n; ++i) {
5         bT[i*n + i] = b[i*n + i];
6         for (int j = i + 1; j < n; ++j) {
7             bT[i*n + j] = b[j*n + i];
8             bT[j*n + i] = b[i*n + j];
9         }
10    }
11    for (int i = 0; i < n; ++i) {
12        for (int j = 0; j < n; ++j) {
13            double tmp = 0;
14            for (int k = 0; k < n; ++k) {
15                tmp += a[i*n + k] * bT[j*n + k];
16            }
17            c[i*n + j] = tmp;
18        }
19    }
20    free(bT);
21 }
```


Porovnání rychlosti násobení matic

Maticové násobení

Obsah

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Comparing C to Machine Code

Paralelní výpočet

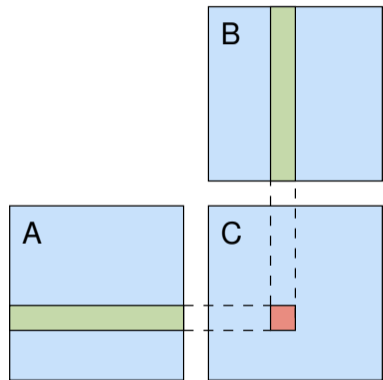
Architektura procesoru a způsob výpočtu

- Příklad násobení matic a násobení transponované matice ukazuje, že kromě instrukcí má zásadní vliv **organizace dat a přístup do paměti**.
- V moderních procesorech hraje **cache** zásadní roli společně s řetězením instrukcí, tzv. **pipelining**, a využitím specifických instrukcí.

SIMD - Single Instruction Multiple Data

- Proniknutí do detailů fungování cache a řetězení instrukcí je náplní předmětu **Architektura počítačů (BOB35AP0)**, kde máte možnost se seznámit s přicházející architekturou RISC V.

<https://cw.felk.cvut.cz/wiki/courses/b35apo/>

Optimalizace kódu

- Kromě optimalizace výsledného spustitelného kódu při překladu, je možné optimalizovat kódu za běhu nebo již existujících binární (přeložené) soubory.
 - **BOLT** - Binary Optimization and Layout Tool, zrychlení o až 20%–50%.
<https://arxiv.org/abs/1807.06735>
<https://dl.acm.org/doi/10.5555/3314872.3314876>
- Využití speciálních instrukcí v základních funkcích může výpočty (programy) výrazně urychlit, zejména pokud se funkce používají masivně.
 - AVX2 a EVEX instrukce (ze sady SSE4.2) ve funkcích porovnání řetězců `str{n}casecmp()` – až o 38% méně potřebného času.
03/2022 - <https://www.phoronix.com/news/Glibc-strcasecmp-AVX2-EVEX>
- *V obou případech (a obecně) je vhodné rozumět principu a využít instrukce Assembleru.*

Informativní

Compiler Explorer

The screenshot shows the Compiler Explorer interface with the following content:

Source Code (C source #1):

```

1 int square(int num)
2 {
3     return num * num;
4 }
5
6 int main(void)
7 {
8     int a = square(10);
9     return 0;
10 }
11
12

```

Preprocessor Output (x86-64 gcc 12.2):

```

1 /* <7 lines filtered>
2
3 int square(int num)
4 {
5     return num * num;
6 }
7
8 int main(void)
9 {
10     int a = square(10);
11     return 0;
12 }
13
14

```

Assembly Code (x86-64 gcc 12.2):

```

1 square:
2     push    rbp
3     mov     rbp, rsp
4     mov     DWORD PTR [rbp-4], edi
5     mov     eax, DWORD PTR [rbp-4]
6     imul   eax, eax
7     pop     rbp
8     ret
9
10 main:
11     push   rbp
12     mov    rbp, rsp
13     sub   rsp, 16
14     mov   edi, 10
15     call square
16     mov   DWORD PTR [rbp-4], eax
17     mov   eax, 0
18     leave
19     ret

```

Output (0/0): x86-64 gcc 12.2 i - 391ms (3994B) ~248 lines filtered

<https://godbolt.org/z/K9r1eWqcd>

Compiler Explorer – Analýza optimalizovaného kódu

- Vliv optimalizace `-O2` na výsledný kód, který obsahuje nedefinované chování, přetečení celého čísla.

Příloha 3. přednášky.

The screenshot shows the Compiler Explorer interface with three panes. The left pane shows the C source code for a program that increments a variable `ret` in a loop until it overflows. The middle pane shows the assembly output for the default compiler configuration, which includes instructions for pushing the stack frame, moving the stack pointer, and performing arithmetic operations. The right pane shows the assembly output for the `-O2` configuration, which is significantly more optimized, resulting in a single `jmp` instruction.

```

1 int main(void)
2 {
3     int ret = 0;
4     for (int i = 2147483640; i >= 0; ++i) {
5         ret += i;
6     }
7     return ret;
8 }

```

Compiler Explorer Configuration: x86-64 gcc 12.2 (Editor #1)

Compiler options: x86-64 gcc 12.2 (Default)

Compiler options: x86-64 gcc 12.2 (-O2)

Assembly (Default):

```

1 main:
2     push    rbp
3     mov     rbp, rsp
4     mov     DWORD PTR [rbp-4], 0
5     mov     DWORD PTR [rbp-8], 2147483640
6     jmp     .L2
7 .L3:
8     mov     eax, DWORD PTR [rbp-8]
9     add     DWORD PTR [rbp-4], eax
10    add     DWORD PTR [rbp-8], 1
11 .L2:
12    cmp     DWORD PTR [rbp-8], 0
13    jns     .L3
14    mov     eax, DWORD PTR [rbp-4]
15    pop     rbp
16    ret

```

Assembly (-O2):

```

1 main:
2 .L2:
3     jmp     .L2

```

<https://godbolt.org/z/G3GEz4vbv>

Obsah

Maticové násobení

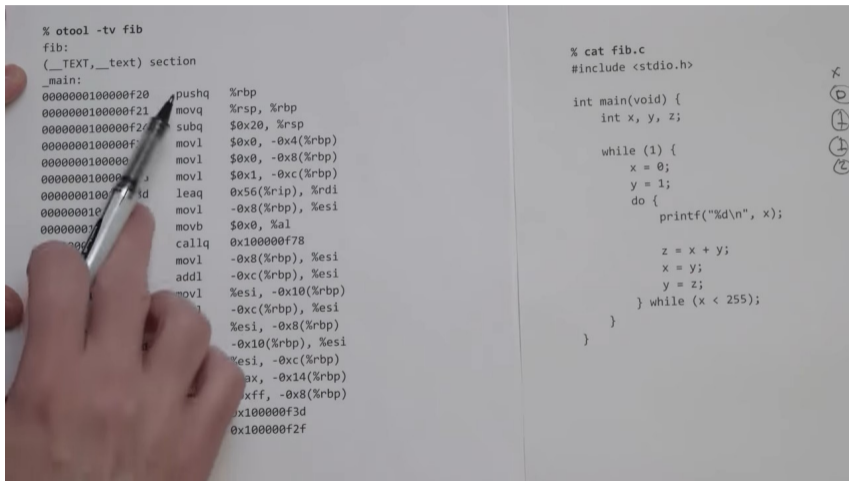
Rychlost výpočtu

Comparing C to Machine Code

Paralelní výpočet

Comparing C to Machine Code

<https://www.youtube.com/watch?v=y0yaJXpAYZQ>

Obsah

Maticové násobení

Rychlost výpočtu

Comparing C to Machine Code

Paralelní výpočet

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 1/2

- Open Multi-Processing (OpenMP) - aplikační programové rozhraní (API) multiplatformních výpočtů se sdílenou pamětí. <http://www.openmp.org>
- Direktivou preprocesoru můžeme instruovat kompilátor k vytvoření kódu paralelního výpočtu, např. paralelizace přes vnější proměnnou `i`.

```
1 void multiply(int n, int a[n][n], int b[n][n], int c[n][n])
2 {
3     int i;
4     #pragma omp parallel private(i)
5     #pragma omp for schedule (dynamic, 1)
6     for (i = 0; i < n; ++i) {
7         for (int j = 0; j < n; ++j) {
8             c[i][j] = 0;
9             for (int k = 0; k < n; ++k) {
10                c[i][j] += a[i][k] * b[k][j];
11            }
12        }
13    }
14 }
```

lec12/demo-omp-matrix.c

Pro přehlednost uvažujeme čtvercové matice stejných rozměrů.

Příklad použití OpenMP - Maticové násobení 2/2

- Příklad násobení matic 1000×1000 s využitím OpenMP na iCore5 (2 jádra s HT $\sim 4 \times$ výpočetní jednotky).

```
1 gcc -std=c99 -O2 -o demo-omp demo-omp-matrix.c -fopenmp
2 ./demo-omp 1000
3 Size of matrices 1000 x 1000 naive
4   multiplication with  $O(n^3)$ 
5 c1 == c2: 1
6 Multiplication single core 9.33 sec
7 Multiplication multi-core 4.73 sec
8
9 OMP_NUM_THREADS=2 ./demo-omp 1000
10 Size of matrices 1000 x 1000 naive
11   multiplication with  $O(n^3)$ 
12 c1 == c2: 1
13 Multiplication single core 9.48 sec
14 Multiplication multi-core 6.23 sec
```

- i7-6700K:

- $1 \times$ vlákno 0.80 s;
- $2 \times$ vlákna 0.39 s;
- $4 \times$ vlákna 0.24 s.

- Násobení matic 5000×5000 (Ryzen 9 5950X).

```
Tasks: 216, 1298 thr: 17 running
Load average: 0.26 1.26 0.31
Uptime: 7 days, 06:18:37

5000
5000
Size of matrices 5000 x 5000 naive
multiplication with  $O(n^3)$ 
c1 == c2: 1
Multiplication single core 256.00 sec
Multiplication multi-core 18.05 sec

OMP_NUM_THREADS=16 ./demo-omp 5000
Size of matrices 5000 x 5000 naive
multiplication with  $O(n^3)$ 
c1 == c2: 1
Multiplication single core 256.00 sec
Multiplication multi-core 18.05 sec
```

- 1 `OMP_NUM_THREADS=16 ./demo-omp 5000`
- 2 Size of matrices 5000×5000 naive multiplication with $O(n^3)$
- 3 Multiplication single core 256.00 sec
- 4 Multiplication multi-core 18.05 sec

`lec12/demo-omp-matrix.c`

Část III

Část 3 – Implementance domácích úkolů (HW10B)

Obsah

Domácí úkol HW10B

Zrychlení domácího úkolu HW10B

- V případě správného použití prioritní fronty haldou, je nejvíce času programu stráveno
 - načítáním grafu z textového souboru a
 - ukládáním výsledku do textového souboru.
- V obou případech se jedná tři celá čísla (v rozsahu `int`) na řádek.
 - Převádíme znaky na celá čísla a zpět.
 - Referenční řešení (`ref-lec12`) využívá funkce `fscanf()` a `fprintf()`, které jsou relativně komplexní a pomalé.

Legend

Load time:		<code>ref-lec12</code> - reference implementation provided as a part of the source codes for the lecture 12.
Solve time:		<code>tdijkstra</code> - baseline reference solution.
Save time:		<code>ref-mh21</code> - reference solution, the fastest student implementation of the year 2019 (updated to 2021 standards).
		<code>ref-radix-mh21</code> - reference solution with a variant of radix queue and even faster save (student's implementation updated to 2021 standards).

Zrychlení domácího úkolu HW10B - Načítání

- Při načítání grafu můžeme využít faktu, že vstupní soubor obsahuje pouze kladná čísla oddělená mezerami v rozsahu `int`.
- Načítání můžeme urychlit přímou konverzí načteného znaku na celé číslo.
- Princip načtení celého čísla z řetězce může být následující. *Vstup je posloupnost znaků.*

```

1 int parse_int(const char *str, int len)
2 {
3     int num = 0;
4     int i = 0;
5     while (i < len && str[i] >= '0' && str[i] <= '9') {
6         num = num * 10 + (str[i++] - '0');
7     }
8     return str[i] == ' ' || str[i] == '\n' ? num : -1;
9 }

```

lec12/int_string.c

Vyžadujeme oddělení číselných hodnot mezerou nebo znakem nového řádku a předpokládáme `str[len] == '\0'`.

Zrychlení domácího úkolu HW10B - Ukládání

- Můžeme využít maximálního počtu znaků v rozsahu typu `int` a výstupní posloupnost znaků reprezentující celé číslo vytvářet od nejnižšího řádu postupným dělením.
- Princip konverze kladného celého čísla může být následující. *Výstup je posloupnost znaků.*

```
1 char* int_to_string(int v, char *buf, size_t capacity)
2 {
3     char *cur = buf + capacity - 1; //last char of the buffer buf
4     *cur = '\0';
5     do {
6         int least = v % 10;
7         v /= 10;
8         *(--cur) = least + '0';
9     } while (v != 0);
10    return cur;
11 }
```

lec12/int_string.c

Shrnutí přednášky

Diskutovaná témata

- Numerická přesnost.
- Knihovna `gmp`.
- Maticové násobení a organizace paměti.
- Rychlost výpočtu a architektura procesoru.
- Paralení výpočty `OpenMP`.
- Domácí úkol HW10B.

